

**Міністерство освіти і науки України
ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ»**

**Циклова методична комісія викладачів математичних та природничо-наукових
дисциплін**

ГЕОГРАФІЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

для здобувачів освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр
галузь знань 19 Архітектура та будівництво
спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія
галузь знань 13 Механічна інженерія
спеціальність 133 Галузеве машинобудування
галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство
спеціальність 208 Агроінженерія

денної форми навчання

Любешів

УДК Е 574(07)

До друку

Голова методичної ради ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ»

_____ Герасимик-Чернова Т.П.

Електронна копія друкованого

видання передана для внесення в репозитарій коледжу

Бібліотекар _____ Корець Н.В.

Затверджено методичною радою ВСП
«Любешівський ТФК ЛНТУ» протокол
_____ від «__» _____ 2024 р.

Рекомендовано до видання на засіданні циклової методичної комісії
викладачів математичних та природничо-наукових дисциплін
протокол ____ від «__» _____ 2024 р.

Голова циклової методичної комісії _____ Бущук В.Я.

Укладач: _____ В.Я.Бущук

Рецензент: _____

Відповідальний за випуск: _____ Бущук В.Я., викладач вищої категорії,
голова циклової методичної комісії викладачів математичних та
природничо-наукових дисциплін.

Географія [Текст]: методичні вказівки до виконання практичних робіт для
здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
галузь знань 19 спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія,
галузь знань 13 Механічна інженерія спеціальність 133 Галузеве
машинобудування, галузь знань 20 Аграрні науки і продовольство
спеціальність 208 Агроінженерія денної форми навчання/уклад.

В Я.Бущук. Любешів:ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ», 2024. – 2 5 с.

Методичне видання складене відповідно до діючої програми курсу
«Географія» з метою вивчення та засвоєння основних розділів дисципліни.
©Бущук В. Я., 2024

Прізвище, ім'я _____ Дата _____
Група _____

ПРАКТИЧНА РОБОТА №1

Тема: Порівняльна характеристика структури промислового виробництва двох економічно розвинених невеликих країн Європи (на вибір здобувачів освіти).

Мета:

порівняти чинники міжнародної спеціалізації економічно розвинених країн; пояснити причини вузької спеціалізації промислового виробництва економічно розвинених невеликих країн Європи.

Очікувані результати НПД: ЗО пояснюють причини вузької спеціалізації промислового виробництва економічно розвинених невеликих країн Європи.

Розвивальна та виховна мета: вдосконалювати уміння використовувати інформаційні ресурси, здатність до пошуку та засвоєння нових знань; вчитись творчо оформляти власні результати.

Хід роботи:

Завдання 1 (3 бала)

За допомогою карт шкільного географічного атласу порівняйте населення, природні умови та ресурси двох економічно розвинених невеликих країн Європи (I варіант – Норвегія і Нідерланди; II варіант – Ісландія та Бельгія). Результати оформіть у вигляді таблиці власного зразка.

Завдання 2 (3 бала)

Користуючись економічною картою Європи атлас ст. 8 – 9, з'ясуйте галузеву спеціалізацію кожної країни. Результати оформіть у вигляді таблиці, діаграми власного зразка.

Завдання (3 бала)

З'ясуйте подібні та відмінні галузі виробництва. Які чинники вплинули на розвиток цих виробництв, приведіть конкретні приклади. Результат оформіть у вигляді порівняльної таблиці

Країни	Подібні галузі виробництва	Відмінні галузі виробництва
--------	----------------------------	-----------------------------

Норвегія/Ісландія		
Ісландія/Бельгія		

Завдання 4 (3 бала)

Проведіть дослідження чи існує відновлювальна електроренергетика в цих країнах. Результати оформіть у вигляді умовної подорожі за допомогою картографічного сервісу *Wikimapia*

Складання картосхеми просторової організації економіки однієї з європейських країн “Великої сімки” (за вибором, крім Німеччини)

Завдання:

1. Пригадайте особливості просторової організації господарства всіх європейських країн “Великої сімки”, виявіть чинники, які обумовили особливості територіальної структури господарства високорозвинених країн Європи (*працересурсний, сировинний, споживчий, транспортний, науковий, екологічний*).
2. Доберіть необхідні для виконання роботи джерела інформації (*теоретичні, картографічні, статистичні*).
3. Оберіть країну, картосхему просторової організації якої ви будете складати (*контурні карти атласу*).

4. За допомогою дібраної інформації проаналізуйте просторову організацію економіки країни (оформіть у вигляді таблиці).
5. Нанесіть на контурну карту: райони, осередки спеціалізації, їх основні центри (власними умовними позначеннями виділіть райони спеціалізації).
6. Нанесіть та підпишіть на контурній карті основні центри районів чи осередків спеціалізації.
7. Зробіть висновки щодо просторової організації економіки обраної вами країни.

Приклад

На території Німеччини склалися три великі регіони, що відрізняються своєю спеціалізацією:

<i>регіони Німеччини</i>	<i>центри</i>	<i>спеціалізація</i>
Південний (динамічний)	Мюнхен, Штутгарт	<i>Характеризується потужними науково – дослідні та освітні центрами. Сучасні підприємства у сфері ІТ – технологій.</i>
Північний (старий регіон)	Рур, Гамбург, Бремен, Роттердам	<i>найбільший промисловий потенціал і найпотужніша енергетична база Європи основана на сировинному чиннику, старі підприємства зазнали модернізації.</i>
Східний регіон (ареал економічного зростання)	центри Саксонії: Лейпциг, Дрезден, Хемніц, Цвікау	<i>тут розташовані виробничі філії ТНК. наприклад , заводи з виробництва електронних мікроплат у м. Дрезден корпорації “АдванседМікрДевайс” зі США.</i>

Висновки:

Оцінка:

Прізвище, ім'я _____ Дата _____
Група _____

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 2

Складання картосхеми просторової організації економіки однієї з європейських країн «Великої сімки»(за вибором)

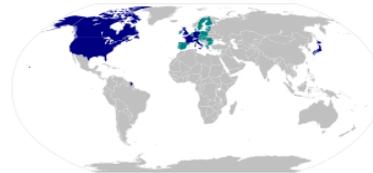
Мета: проаналізувати та систематизувати необхідну для характеристики країни статистичну інформацію, пояснити особливості розміщення основних промислових центрів та регіонів країни.

Обладнання:

Очікувані результати:

Хід роботи

Це важливо!

Завдання 1
бали (маx 3 б)

правильна відповідь 0,5

- За формою правління Італія:
а). монархія б). республіка в). постіндустріальна країна г). протекторат
- Кого зображено на світлині?
а). Сильвана Пампанини
б). Сильвана Пампаніні
в). Джорджа Мелоні
г). Маліка Аян.
- Держави-анклави, що розташовані на території Італії:
а). Ліхтенштейн б). Сан-Марино в). Швейцарія г). Андорра д). Ватикан е). Мальта є). Люксембург
- Найбільшим за кількістю жителів містом Італії серед перерахованих є:
а). Лаціо б). Мілан в). Турин г). Венеція
- Виберіть туристичні пам'ятки Італії
а). Стоунхендж б). Бурдж Халіфа в). Сікстинська капела г). Колізей д). Лох Нес е). Святогірська лавра є). Ейфелева вежа
- Італія належить до...
а). нових індустріальних країн б). доіндустріальних країн. в). індустріальних країн г). постіндустріальних країн

https://znayshov.com/Books/Details/heohrafiia/10klas/atlas_heohraf_10_Yevropina/1653

Завдання 2.
відповідь 2 бали

правильна

Проаналізуйте адміністративну карту Італії зазначте:

- Країни -сусіди
- Країни-анклави

Прізвище, ім'я _____
Група _____

Дата _____

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 4

НА ТЕМУ: Аналіз статево-вікових пірамід Японії, Китаю, Індії.

Короткі теоретичні відомості. Робота з географічними термінами і поняттями

Працересурсний потенціал — сукупність демографічних, соціальних і духовних характеристик та якостей працездатного населення, які втілені або можуть бути втілені в межах і за допомогою існуючої в суспільстві системи відносин щодо участі в процесі праці й суспільній діяльності. Може розглядатись як форма втілення людського чинника виробництва.

Статево-вікові піраміди — поєднання стовпчикових діаграм, які відображають у відсотках співвідношення кількості чоловіків і жінок різного віку. Діаграми розташовуються в порядку збільшення віку, ліворуч від осі графіка — кількість чоловіків, праворуч — жінок. Як правило, зі збільшенням віку стовпчики діаграми стають коротшими.

У світі спостерігається зміна показників народжуваності, смертності, природного приросту, а також пов'язаного з ними вікового складу населення — тобто відбувається демографічний перехід.

Усього в історії людства виділено чотири фази демографічного переходу:

I — високі коефіцієнти народжуваності та смертності, низький коефіцієнт природного приросту, значна частина населення молодшої вікової групи, дуже мала — старшої;

II — різке зниження коефіцієнта смертності за високого коефіцієнта народжуваності, що веде до швидкого зростання кількості населення (демографічний вибух), значна частина населення молодшої вікової групи, мала — старшої;

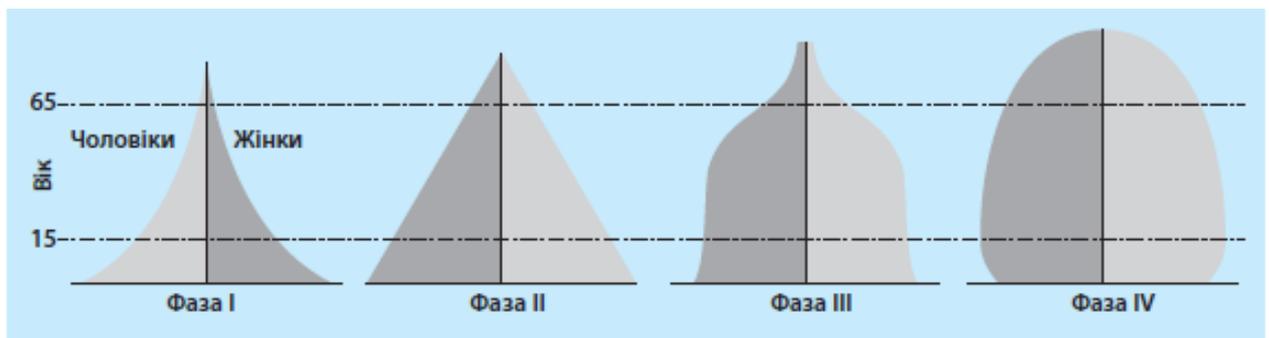
III — повільне падіння коефіцієнта смертності та швидке — народжуваності; зменшення коефіцієнта природного приросту, зменшення частки населення молодшої вікової групи, поступове збільшення частки населення старшої вікової групи;

IV — зближення величин коефіцієнтів народжуваності та смертності; дуже повільне зростання кількості населення або навіть його скорочення, подальше зменшення частки населення молодшої вікової групи та збільшення кількості населення старшої вікової групи.

Сьогодні на стадії демографічного вибуху перебувають майже всі країни Африки та частина країн Азії і Латинської Америки.

У країнах Європи, а також США, Канаді та Японії зараз спостерігається четверта фаза демографічного переходу, що характеризується демографічною кризою (процесом дуже повільного зростання кількості населення або його скорочення). У першу чергу це пов'язано з низькою народжуваністю.

Кожній із фаз демографічного переходу відповідає певний вид статево-вікової піраміди.

Завдання 1:

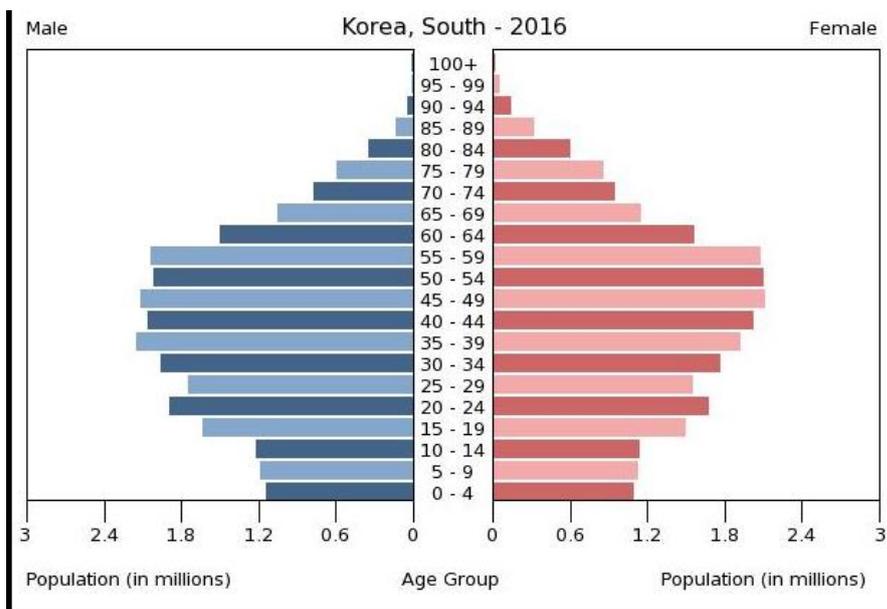
Поясніть, яку інформацію можна отримати за допомогою статеві-вікових пірамід? _____

Завдання 2. Проаналізуйте статеві-вікові піраміди з метою оцінювання характеристиками трудових відносин, за таким зразком:

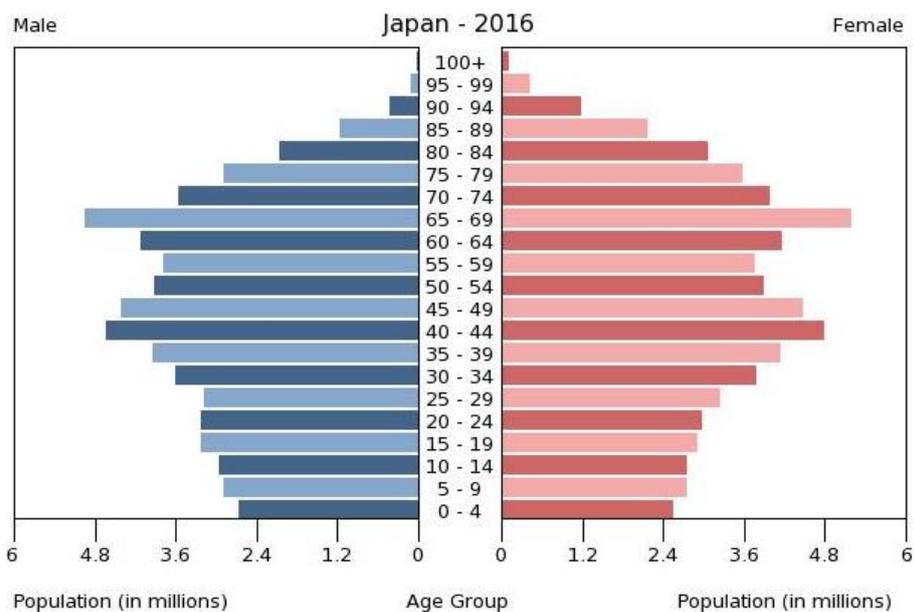
Критерії оцінювання	Країна	Характеристика
Гендерна нерівність та переваги полів		
Вікова особливість країни(молодь, зріле та старше покоління - вказати з якого віку)		
Демографічна ситуація (народжуваність, пенсійний вік, вік працевлаштування)		
Еміграція <i>- вимушена чи добровільна зміна місця проживання окремих груп людей (емігрантів, переселенців), переселення зі своєї батьківщини, країни, де вони народилися і вирости, в інші країни <u>глобального суспільства</u> з економічних, політичних або релігійних причин.</i>		
Імміграція <i>- в'їзд <u>громадян</u> інших <u>держав</u> у країну на довгострокове перебування або постійне проживання. Як правило, зумовлена економічними або політичними причинами, рідше релігійними чи родинними міркуваннями.</i>		
Професійно-освітній рівень населення		

Статеві-вікові піраміди:

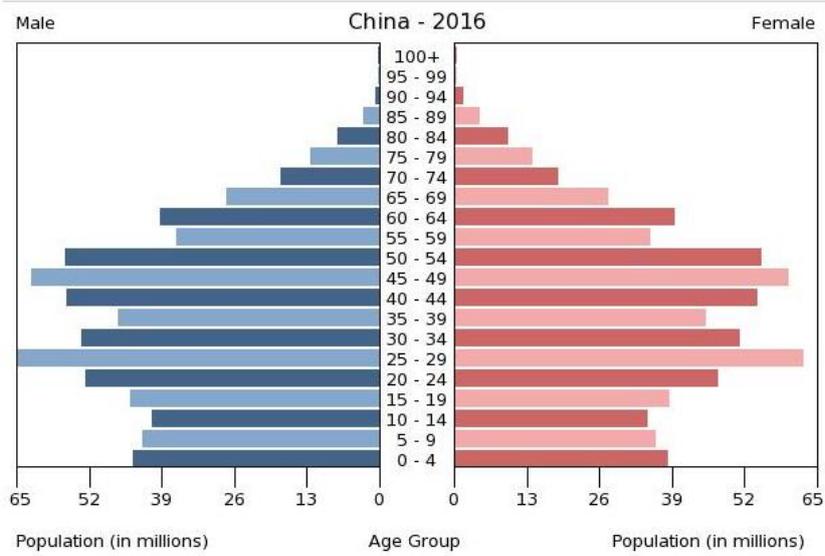
КОРЕЯ

Японія

Китай

Висновки:

Оцінка:

Прізвище, ім'я _____ Дата _____
Група _____

Практична робота №5.

Складання картосхеми типології країн Америки за рівнем їх економічного розвитку.

Мета: скласти типологію країн Америки за рівнем їхнього економічного розвитку; відобразити отримані дані у вигляді картосхеми використовуючи картографічні-інтернет джерела.

Обладнання: підручники, атласи, смартфон.

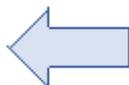
Поняття: ЕГП, республіка, монархія, унітарна країна, федеративна країна, нова індустриальна країна, міжнародна організація, економічна інтеграція.

Очікувані результати: називає склад регіону; наводить приклади країн Америки, що належать до різних типів та підтипів за рівнем економічного розвитку; визначає забезпеченість окремих країн певними видами природних ресурсів; вирізняє основні риси господарства ключових країн нової індустриалізації та невеликих країн плантаційного господарства; класифікує країни за рівнем розвитку третинного сектору господарства.

Хід роботи

Завдання 1 правильна відповідь 1 бал

«Впізнай мене», підпиши назву країни за асоціаціями.

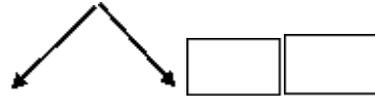

Завдання 2

правильна відповідь 1 бали

Підпиши назву частини світу, познач штриховкою та підпишіть назви субрегіонів.

Частина світу _____

Завдання 3

правильна відповідь 2 бали

Складіть таблицю, використовуючи матеріал підручника с.181-182.

ТИПИ країн за рівнем ЕКОНОМІЧНОГО розвитку

https://znayshov.com/Books/Details/heohrafiia/10klas/atlas_heohraf_10_y

Корисний інтернет

Завдання 4

правильна відповідь 3 бали

Використовуючи кольори підпишіть назви країни і її столицю:

- Країни G7
- Нові індустріальні країни
- Нафтодобувні країни
- Країну з централізованою економікою
- Країни «дрібні» острівні
- «Бананові республіки»

Завдання 5

правильна відповідь 3 бали

Оберіть правильну відповідь:

1. Які країни за типом економічного розвитку становлять переважну більшість в Америці?:

А).високорозвинені країни Б).країни з перехідною економікою В).країни, що розвиваються Г).країни з плановою економікою

2. Який регіон Америки спеціалізується на вирощуванні кави та бананів?

А).Північна Америка Б).Центральна Америка В).Карибська Америка
Г).Південна Америка

Прізвище, ім'я _____ Дата _____
Група _____

Практична робота № 6 Порівняльна характеристика машинобудування США, Канади та Бразилії.

Мета: встановити чинники міжнародної спеціалізації машинобудування США, Канади та Бразилії; пояснити особливості розміщення основних промислових центрів, що спеціалізуються на машинобудуванні.

Завдання

1. Використовуючи текст підручника, тематичні карти та інтернет-джерела, дослідіть особливості розвитку машинобудування в США, Канаді та Бразилії. Результати досліджень запишіть у таблицю.

№	Галузі	США	Канада	Бразилія
1.	Автомобілебудування			
2.	Суднобудування			
3.	Літакобудування			
4.	Верстатобудування			
5.	Точне машинобудування			

Для кожній галузі обов'язково вказуємо центри розвитку та чинники розміщення підприємств.

2. У висновку порівняйте чинники міжнародної спеціалізації машинобудування США, Канади та Бразилії. Поясніть особливості розміщення основних центрів машинобудування в зазначених країнах.

Повторити параграф 40-42

Оцінка:

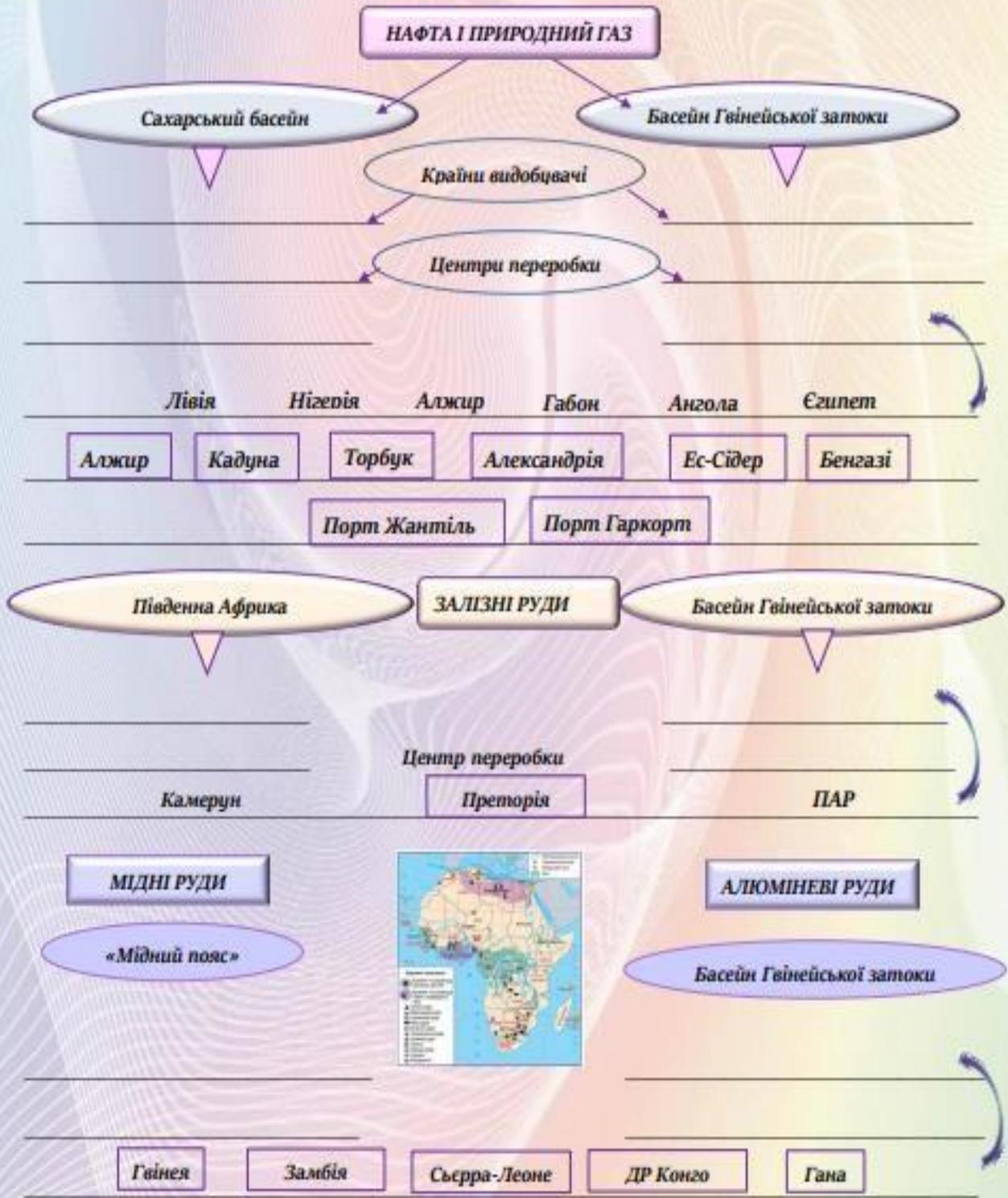
Клас _____

Прізвище, ім'я _____

Практична робота 7

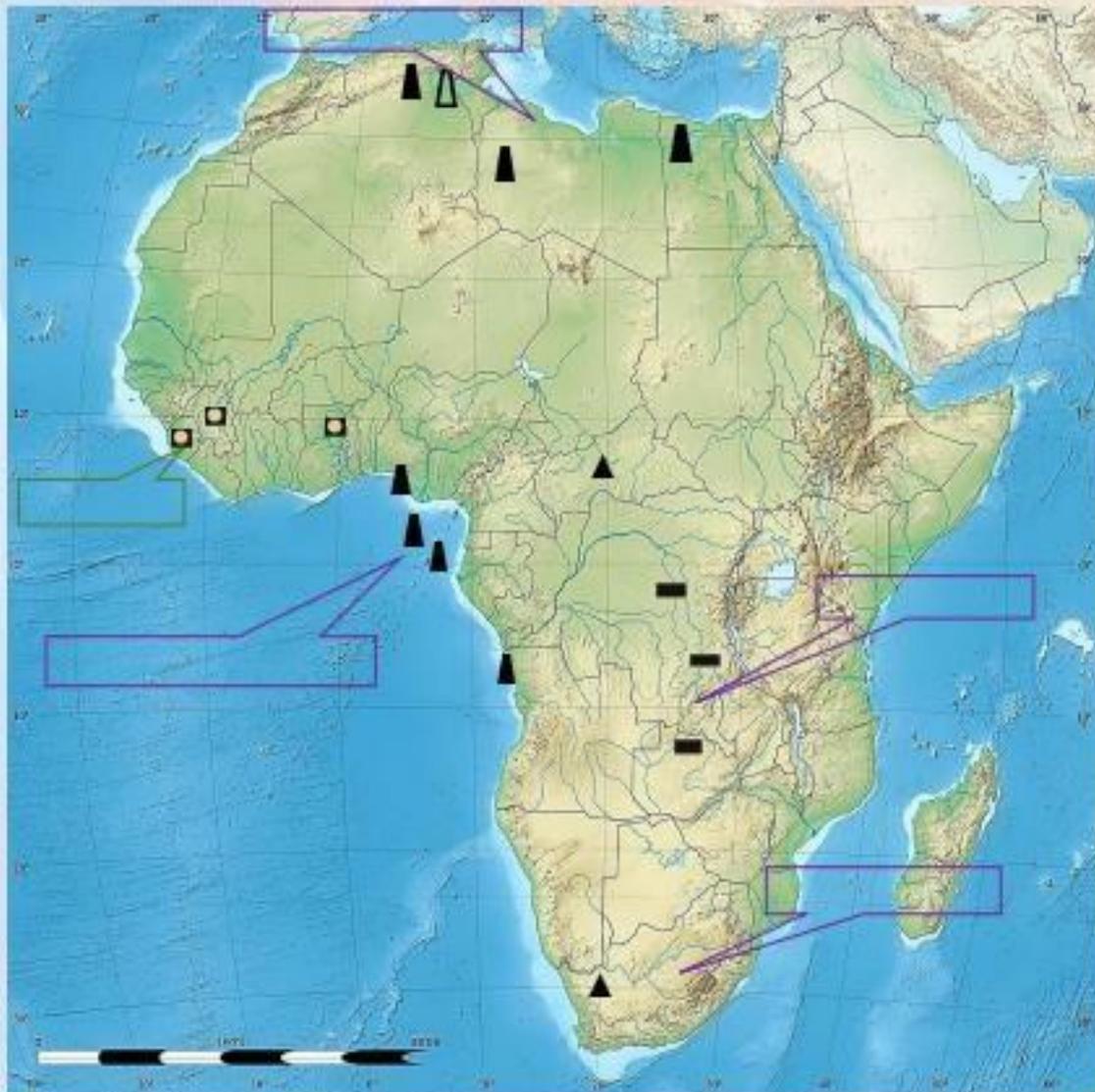
Позначення на контурній карті Африки основних районів видобування нафти, залізних, мідних та алюмінієвих руд, центрів їх переробки (збагачення), основних транспортних магістралей та портів експортування

1. Заповніть схему «Видобуток мінеральних ресурсів» (Перенесіть назви країн та міст на відповідне місце у схемі)

2. Нанесіть на карту основні райони і країни видобування мінеральних ресурсів

Перемістіть назви районів видобування на відповідне місце на карті, країни підпишіть
«Мідний пояс» Південна Африка Басейн Гвінейської затоки Сахарський басейн

3. Виконайте завдання:

1). Укажіть виробництво, яке займається переробкою мідних та алюмінієвих руд.

кольорова металургія

хімічна промисловість

чорна металургія

машинобудування

2). Укажіть країну Африки з найбільш розвинутою гірничодобувною промисловістю.

Єгипет

Нігерія

Зімбабве

ПАР

3). Укажіть три країни Африки, які виділяються за обсягами видобутку нафти.

Нігерія

Нігер

Алжир

Туніс

Єгипет

Сенегал

Гана

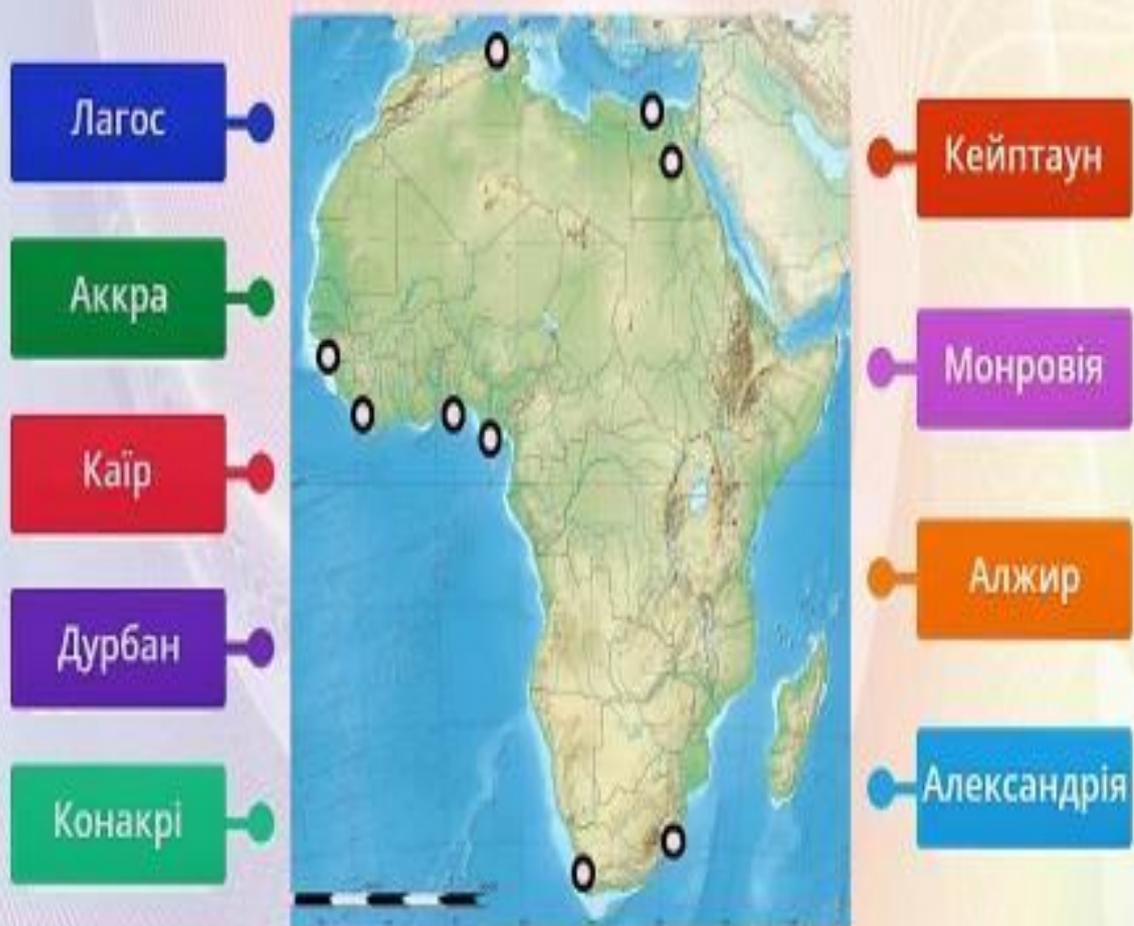
4) Укажіть три порти, розташовані в Африці.

Кейптаун Сінгапур Лагос Роттердам
Дакар Марсель Гамбург

5). Чому північні країни Африки (Алжир, Єгипет) економічно більш розвинені, ніж країни Тропічної Африки?

видобувають та експортують мідні й алюмінієві руди, алмази й золото
мають вихід до Середземного моря та значні запаси нафти й природного газу
є великі земельні ресурси з родючими Б) ґрунтами й високопродуктивними пасовищами
збирають три врожаї кави, какао, арахісу та контролюють світові ринки цих видів продовольства

Позначте порти, з яких вивозиться мінеральна сировина та продукція їх первинної обробки

Географія [Текст]: методичні вказівки до виконання самостійних робіт для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр галузь знань 19 спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія, галузь знань 13 Механічна інженерія спеціальність 133 Галузеве машинобудування, галузь знань 20 Аграрні науки і продовольство спеціальність 208 Агроінженерія, денної форми навчання/ уклад. В.Я. Буцук Любешів: Любешівський ТФК ЛНТУ, 2024 р. – 25 с.

Комп'ютерний набір і верстка В.Я.Буцук
Редактор: В.Я.Буцук

Підп. до друку _____ 2024 р.
Формат А 4. Папір офіс. Гарн. Таймс.
Умов. друк. арк.
Обл. вид. арк. Тираж.....прим.